Region Gävleborg

Att göra en skolvägsplan

En skolvägsplan innehåller aspekter som har att göra med elevernas och personalens väg till skolan. Genom att kartlägga resvanor och arbeta för ändrat beteende där alla som berörs får vara med och påverka kan en trygg trafikmiljö kring skolan skapas för alla. På så sätt får de unga också möjlighet till inflytande och delaktighet i samhällslivet.

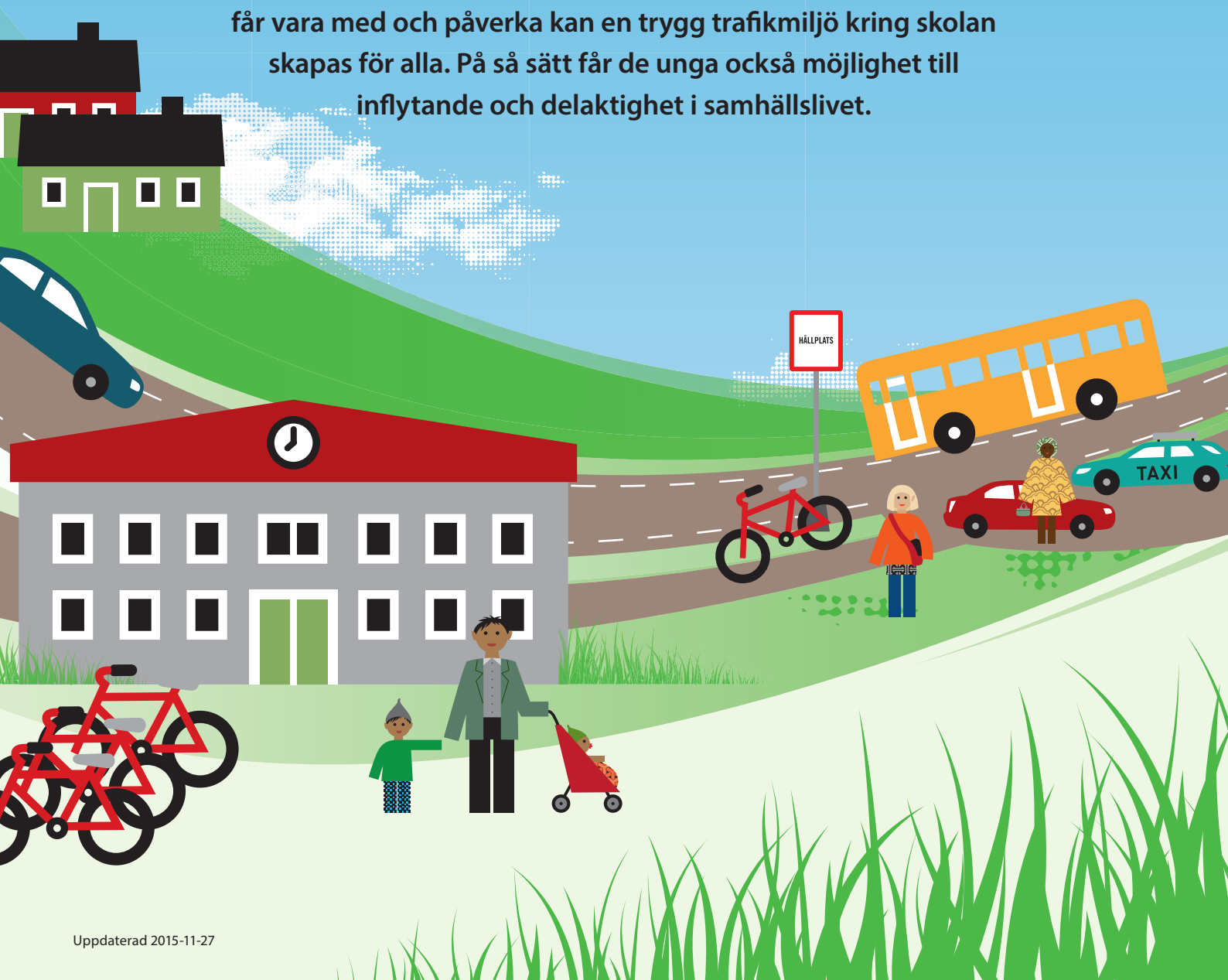

Uppdaterad 2015-11-27

Region Gävleborg

Att göra en skolvägsplan

Skolvägsplanens upplägg är anpassat efter Lgr 11 och är användbart i undervisningen inom olika ämnen t.ex matematik, idrott och hälsa, samhällsorientering och naturorienterade ämnen. Materialet har utformats för att kunna användas ämnesövergripande och passar bra i årskurserna förskoleklass till åk 6, men går också att anpassa för högstadiet och gymnasiet.

1. Skolan

Börja med en aktuell beskrivning av själva skolan, var den ligger, miljön runt omkring, var kan och vill eleverna vara. Ta gärna med en bild på skolan och en karta över närområdet.

2. Resvanor

Gör en resvaneundersökning för att ta reda på elevernas, föräldrarnas och personalens resvanor. Hur tar de sig till skolan? Hur långt har de? Hur skulle de vilja ta sig till skolan?

6. Uppföljning

Efter att ha undersökt resvanor, skolvägar, satt upp mål och genomfört aktiviteter är det viktigt att skolvägsplanen inte faller i glömska. Följ upp aktiviteterna och vad som hänt därefter. Revidera skolvägsplanen med jämna mellanrum så att den ständigt är aktuell.

Dialog

Dialog mellan skolan, elever och föräldrar genom alla steg är viktigt för ett framgångsrikt arbete med skolvägsplanen.
Metodtips: Unga Direkt (webben).

3. Skolvägen

Låt elever och personal rita in sin väg från bostaden till skolan på en karta. Ta reda på hur de upplever sin skolväg. Markera även bra och dåliga platser längs med skolvägen på kartan. Ta reda på varför de platserna upplevs som bra eller dåliga. Fotografera eller filma gärna.

4. Mål

Sätt upp ett antal mål för skolan utifrån de upplevda problemen gällande elever och personals väg till skolan. Målen ska syfta till att öka andelen hållbara och trafiksäkra resor till skolan.

5. Aktiviteter

För att uppnå målen behövs aktiviteter som påverkar beteenden och attityder till trafiksäkerhet, hälsa och miljö. Det kan vara att öka trafikkunskapen, anordna en cykeldag, göra en ”Gå och cykla till skolan”-utmaning, diskutera med föräldrarna, skapa avlämningsplatser, ta fram en resepolicy eller öka medvetenheten om hur resandet påverkar hälsa och miljö.

Region Gävleborg

Att göra en skolvägsplan

1. Skolan

Beskrivningen kan innehålla:

- Skolans namn och kommun.
- Var skolan ligger, typ av miljö runt omkring och hur långt sträcker sig skolområdet.
- Var vill och kan eleverna vara på skolområdet. Är man trygg?
- Vilka årskurser.
- Antal elever och personal.
- Var eleverna och personalen bor i förhållande till skolan.
- Ta även med vem/vilka som arbetat med planen och hur arbetet gått till.

2. Resvanor

Svaren kan fås genom en resvaneundersökning, som ingår i materialet för skolvägsplaner, där eleverna fyller i hur de tar sig till skolan under en eller två veckor. Alternativt kan enklare undersökningar göras genom handuppräckning. För föräldrar och personal används en webenkät som kan tillhandahållas av ansvarig person för skolvägsplaner i din kommun Redovisning av resvanor kan sammanställas med hjälp av diagram och tabeller.

3. Skolvägen

Inventera trafikmiljön vid skolan och vägen till skolan.

- Hur är hastighetsbegränsningarna runt skolan?
- Finns det bra gång- och cykelvägar till skolan?
- Är gångpassagerna i närheten av skolan trygga?
- Finns cykelparkering i anslutning till skolan? Hur många platser? Hur ser de ut?
- Vilken typ av trafik passerar skolan?
- Var sker lämning och hämtning av elever?
- Hur är det att ta sig till skolan med buss eller tåg?
- Hur upplevs trafiksituationen vid skolan av de elever som går och/eller cyklar till skolan?
- Finns hållplatser för linjebuss och/eller beställningsbuss /skolbuss i anslutning till skolan?
- Finns bilparkering i anslutning till skolan? Hur många platser?
- Hur tar sig eleverna till olika aktiviteter som skolan ansvarar för och vilka ligger utanför skolans område?
- När sker leveranser av mat och material, sophämtning, plogning och sandning?

4. Mål

Det övergripande syftet är att skapa en tryggare trafikmiljö på skolan och förutsättningar för elever att gå och cykla till skolan. Därefter anpassas målen efter de problem som upplevs, gärna mätbara mål som går att följa upp.

5. Aktiviteter

Förslag på aktiviteter

- Hur man beter sig i trafiken-övningar.
- Cykeldag eller cykelvecka.
- Bilfri dag eller bilfri vecka.
- Anordna en ”gå och cykla till skolan”-utmaning.
- Öka kunskapen om resvanors effekter på miljön och hälsan.
- Vandrande/cyklande skolbuss.
- Servicedag för cyklar.
- Avlämningsplatser en bit från skolan.
- Policy för resor till skolan.

Arrangera gärna återkommande aktiviteter som följs upp. Registrera förändringar över tid och för statistik tillsammans med eleverna t.ex. antal bilar vid skolan, antal cyklande elever och personal.

6. Uppföljning

Det är viktigt att hela tiden informera om arbetet. Ett sätt är att göra en policy på en A3 där en uppmaning från skolan finns gällande hur man kan ta sig till skolan (utgå från kommunens resepolicy). Den kan sättas upp på en central plats på skolan men kan även delas ut till elever och föräldrar. Gärna med rektors underskrift.

Positiva effekter med en skolvägsplan

- Ökad trafiksäkerhet vid skolan.
- Ökad kunskap i trafik och hållbar utveckling.
- Ungdomsinflytande och medverkan i samhällsplaneringen.
- Förbättrad miljö och luftkvalité.
- Förutsättningar för bättre resvanor.
- Ökad kunskap om alternativa färdmedel och resandets påverkan på miljö och hälsa.
- Ökad dialog mellan skolan, elever, föräldrar och andra förvaltningar.

Mer information och material finns att hämta på www.regiongavleborg.se/skolvagsplan

baringo.se